

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Ildephonsi Peñafiel E' Societate Jesu, Quondam In
Cusquensi Collegio Sacrae Theologiae Primarij
Antecessoris ... Theologia Scholastica Naturalis**

Peñafiel, Alonso

Lugduni, M.DC.LXXIIX.

Sect. 1. Sententia adversaria proponitur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95892](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95892)

Vtrum Transcendat vltimas differentias. 217

entis, quæ est in Deo, & creatura, & cum illam rationem entis videat in creatura, iudicat quasi separari, cum nunquam realiter ratio entis, quæ est in creatura, separatur ab illa; nec è conuerso quæ est in Deo; unde cum falsa suppositione fundetur argumētum, falsum est illud, & ita falsum, vt etiam ipsi Scotistæ debeant solvere illud; nam ipsi dicunt rationem entis, quæ est in Deo, licet formaliter distinguatur a modo increato, non tamen distingui realiter, imo identificari realiter: ergo euidenter sequitur non posse separari realiter, imo propter hanc rationem dicunt Scotistæ, ens modum non componere realiter in Deo; quia non possunt separari: ergo in omnium sententia solvendum est.

149 Ad tertium distinguo maiorem, non sunt virtualiter realiter idem, concedo, formaliter nego: ad probationem idem dicitur, ad vltimum illius partis distinguo maiorem, idem respectu eiusdem formaliter & virtualiter, concedo, formaliter idem, & virtualiter distinctum, nego.

150 Ad primum vltimæ partis respondeo concedendo antecedens, & negando consequentiam: ad probationem distinguo, habet rationem conueniendi, si illa ratio confuse cognoscatur, concedo, clarius nego.

151 Ad vltimum nego sicutitatem quod entitatem, & distinctionem, & præterea nego suppositum, quod ens, & modus component, non enim component, sed constituunt.

DVBIVM INCIDENS.

Vtrum ens transcendat vltimas differentias rerum.

SECTIO I.

Sententia aduersaria proponitur.

PRIMA sententia asserit ens non includi in differentiis vltimis; ita Scotus in 1. distinct. 3. q. 3. & distinct. 8. q. 2. & in 2. distinct. 1. q. 6. probatur, nam vna differentia non est alia, vt per se notum est; ergo vel conuenit cum alijs in conceptu quidditativo entis, vel non; si non conuenit: ergo non includit talem conceptum, in sua quidditate, & essentia, quod intendimus: si autem conuenit cum alijs in illo conceptu, necesse est quod per aliquid aliud differat: ergo vna differentia differt ab alijs per aliam differentiam: ergo illa definitio non erit vltima, quædoquidem in aliam vltiorem resoluitur, & tunc vltius eodem modo inquirendum erit, de illa alia differentia, an includat conceptum quidditativum entis, in quo cum alijs conueniat, atque ita, vel procedemus in infinitum, vel sistendum erit in vltima differentia, quæ ita per se differat ab omnibus alijs rebus vel conceptibus, vt neque in conceptu entis conueniat, & consequenter intrinsece, & quidditative rationem entis non includat: nam si includeret, conueniret in ea cum alijs, si autem conueniret, indiget alia differentia, qua differret iuxta doctrinam Arist. 5. met. cap. 9. & lib. 10. cap. 5. quod ea quæ inter se conueniunt differentiis differunt:
R. P. J. de Peñafiel, Theol. Schol. Tom. I.

atque hæc ratio eodem modo applicari potest ad modos intrinsecos, quibus ens contrahitur ad prima decem generas, nam cum vnumquodque illorum generum concipiatur per modum entis completi, certum est quidditative includere rationem entis; in qua omnia illa genera conueniunt: ergo oportet vt aliquibus modis, seu differentiis differant; de illis ergo modis vltius queritur, an includant ens: nam si non includunt, hoc intendimus; si vero includunt, querendum est, per quid differant ab alijs, & quo modo ad illos modos contrahatur ens; & ita, vel procedetur in infinitum vel sistendum erit in aliqua differentia; seu modo qui non includat ens: ergo cum non sit maior ratio de vno, quam de alio, sistendum erit in primo illo modo; quo contrahitur ens ad substantiam, quantitatem, &c.

Confirmatur hoc ex proportionem inter Metaphysicam, & Physicam compositionem, vtraque enim fit ex potentia, & actu, seu (vt Scotus loquitur) ex determinabili, & determinante: sed in compositione physica resolutio vltima fit ad vltimam potentiam determinabilem, quæ in sua entitate nihil includat formæ, seu actus determinantis, & ad vltimam formam seu actum determinantem, quæ nihil includat potentie determinabilis: ergo similiter in compositione metaphysica omnium entium, resolutio facienda est in vltimos conceptus determinabilem, & determinantem, quorum vnus alium non includat, nec è conuerso: sed omnis hæc resolutio ex parte conceptuum determinabilium fit vltimate in conceptum entis, in quo vt sic actu non includitur aliquis modus, seu differentia determinans: ergo etiam ex parte conceptus determinantis debet correspondere aliquis modus, vel differentia, quæ nullo modo includat conceptum entis determinabilem. Denique de passionibus inter plures rationes multiplicat Scotus quas nunc omitto, quia de ijs passionibus dicendum est ex professo disputat sequens.

SECTIO II.

Nostri sententia probatur.

Conclusio: ens transcendit vltimas differentias rerum; hæc est communis sententia Thomistarum, & Doctorum Societatis Iesu, patet manifeste.

Primo omnibus argumentis, quibus questione superiori probavimus perfectam esse ex natura rei ens, quæ argumenta non solum probant esse ens à parte rei, sed etiam formalissime sub quacumque præcisione conceptam, nam perfectitas, & rationale sub quacumque consideratione concipiuntur, sunt intelligibilia vera, & bona: ergo sunt entia, quia cui conuenit attributum conuenit essentia. Secundo, quia rationale quatenus rationale, & sub quacumque præcisione concipiatur, est non repugnans existere, & non repugnans produci à Deo: ergo est ens reale; item est positivum quid, quatenus rationale, vt patet ex supradictis, quæ facile possunt accommodari ad rationale adhuc formaliter conceptum: sed quidquid est positivum ea ratione qua positivum est, est ens: ergo rationale sunt entia formalissime: ergo ens imbibitur in vltimis differentiis rerum & transcendit ipsas.

E e Secundo